

Kreinčič Franc, Malavas 20, Tschusch Val., Dornava 20, Sagadin Joh., Mala Varnica 20, Bezjak Franc, Mošgance 20. 1-letne mlade kadete: Korošec Franc, Sabofce 50, s. med., Prosenjak Joh., Spuhlje 40, s. med., Bezjak Franc, Mošgance 35, Kuhar Juri, Verstje 35, Čas Valentin, Dornava 30, Pukšič Marija, Meretince 30, Kostanjevec Joh., Nova vas 20, Matjaschitsch And., Slovenjevas 20, Merkus Anton, Zgor. Pristova 20.

Tako je končalo letošnje pregledovanje bilbil s prav zadovoljivim uspehom.

Izpred sodišča.

Judovski navijalec cen.

Dunaj, 11. julija. Pred sodiščem se je imel zagovarjati talmundski študent (to je mladinec, ki hoče judovski duhovnik postati) Juda Spitz. Obdolžen je bil, da je neki trgovki z mešanim blagom ponudil, da ji odpi vso njeno zalogo Franckove kave (okoli 30 kilogramov) ter da ji plača namesto tržne cene 1-60 K za kilogram 2-40 K. Sodišče obsojilo je brihtnega mladega Juda na en mesec strogega zapora.

Nepošteni vojaški zdravnik.

Dunaj, 13. julija. Dunajsko deželno obrambeno sodišče obsojilo je včeraj črnovojkanskega asistenčnega zdravnika dra. Rafaela Wentura zaradi poskušene zapeljave k uradni sili na eno leto težke ječe, izgubo doktorskega naslova in oficirskega čina. Dr. Wentura je predstojnika oddelka na konstatiranje garnizijske bolnišnice št. 2 na Dunaju, profesorja dr. Brauna, ki je bil kototako obtožen, nagovoril, da naj sedmim infanteristom proti plačilu 30 do 50 kron „U-befund“ napravi. Ti infanteristi so bili včeraj istotako na 5 do 6 mesecev težke ječe obsojeni.

Morilec in dezertjer.

Budimpešta, 13. julija. Armadna divizijska sodnja obsojila je vojaka inf. reg. št. 32 Pavla Eberling, ki je svojo go-podovino umoril in izropal, zaradi roparskega umora, tatvine, poneverbe in dezertiranja na 12 let (!) poojstrene ječe.

Razno.

Odlikovanje. Njeg. Veličanstvo naš cesar je g. okrajnemu tajniku v p. Jožefu Poschun pri cenuri v Ptuj u priznanje izbornega službovanja v vojni zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne medalje podelil. Čestitamo!

Vransko. C. kr. finančno deželno ravnanstvo nam poroča, da preide s 30. septembrom 1917 uradovanje c. kr. davčnega in sodno-depozitnega urada na Vrskem provizično na c. kr. davčni urad v Celju in da se od tega časa naprej morajo vse vloge, katere se tičejo uradovanja c. kr. davčnega urada na Vrskem poslati na naslov c. kr. davčnega urada v Celje.

Mladi junaki. Piše se nam iz bojišča: V prostovoljnem strelskem bataljonu IV, so med drugim moštvom posebno sledeči podčastniki (v starosti 18—20 let) odlikovani in sicer: Feldvebel Oschlag Ferdinand, z srebrno hrabrostno medaljo I. razr. in železnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje, feldvebel Ogorelec Mirko, z srebrno hrabrostno medaljo II. razr., bronasto hrabrostno medaljo in z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje, feldvebel Siretz Ferdinand z srebrno hrabrostno medaljo II. razr., bron. medaljo in z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje, feldvebel Osebig Anton z srebrno hrabrostno medaljo II. razr., bronasto hrabrostno medaljo in z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje, feldvebel Putan Viljem z srebrno hrabrostno medaljo I. razr. in bron. hrabrostno medaljo, feldvebel Domittner Leopold z srebrno hrabrostno medaljo II. razr. in z želez-

nim zaslužnim križcem na traku hrabrostne medalje, feldvebel Menzel Franc z srebrno hrabrostno medaljo I. razr. in z železnim križcem na traku hrabrostne medalje, feldvebel Wernig Julij in feldvebel Schottl, oba z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne medalje, feldvebel Funk Rudolf z srebrno hrabrostno medaljo I. in II. razr., računski podčastniki Ruffenacht Kristijan, Swaty Karl, Kogler Wolfgang in Iwanuscha Stefan z bronasto hrabr. medaljo in železnim zaslužnim križcem na traku hrabr. medalje.

Vojna poroka. V ptujski mestni farni cerkvi bil je g. učitelj Konstantin Riemmoser, c. k. četini poveljnik v IV. bataljonu prostovoljnih strelcev, z gospico Emiljo Melzer, hčerko kompanijskega poveljnika g. Alojza Melzerja, poročen. Poroko je izvršil g. vojni kurat Bogovič. Priči sta bila g. c. k. oficijal Hinko Brillin g. Danijel Schönlaub. Ženin, oče neveste in kurat so prišli naravnost iz fronte, kjer so se v zadnjih bojih odlikovali. Čestitamo mlademu paru prav prisrčno!

Iz bojišča se nam piše od c. kr. strelskega reg. ... Živim z nekaterimi tovariši raznih jezikov na visokih sneženikih. Od poletja ne počutimo nič dosti. Tukaj je malodane celo leto zima. Snežiti začne meseca avgusta in neha meseca junija drugega leta. Letošnje leto smo bili prav posebno obdarjeni s snegom in letnim dežjem, ki sta zahtevala obilo žrtev. Kjer ne more živeti nobena žival, kjer v mirnem času ne najdemo človeka, tam se nahajamo sedaj mi, da branimo domovino proti izdajalskemu polentarju. Da pa nam ni dolgočasno, pride k nam naš ptujski „Stajerc“. Prinese nam mnogo novic, krepčila in tolažbo za dušo in srce. Pred nekaj dnevi nas je sovražnik močno obstreljeval s vsakovrstnimi kalibri, ali njegova vroča kri se mu je hitro ohladila. Pa ohladili smo mu jo mi. Poučile so ga že pač premnoge izkušnje, da je proti avstrijskemu orlu vsak napad zastonj! Zato rajši premissluje one zlate čase, ko je še hodil po naših krajih, brusil britve in škarje ter popravljaj stare dežnike. Včasih nam pošlje od katere strani kakšen plesniv šrapnel ali prhko granato, ki se razpoči brez vse škode. Spremite srčne pozdrave, mladi in stari, posebno pa dekleta, od fantov iz Sv. Vida niže Ptuj: Johan Mihelač, Martin Žižek, Johan Fridauer, Franc Bračič, Albin Zupančič in Anton Šimenko. Nahajamo se vsi v visokih tirolskih skalah. Z Bogom!

Pod težkim sumom. V Gradcu so zapri žitnega komisarja Leopolda Neufeld, ki stoji na sumu, da je ob priliki neke žitne rekvizicije v bližini Ljutomera izvršil nad nekim dekletom nravnostni zločin. Oddali so ga mariborski okrožni sodnji.

Zastrupiti se je hotela z lisolom v Mariboru soproga rezervista gospa Mici Hofer. Prepeljali so jo v bolnišnico.

50 let apotekar. Gospod mag. pharm. Ignac Behrbalk v Ptuj praznuje danes — dne 19. julija — 50-letnico svojega poklica. Splošno znani ta lekarnar je sicer že 72 let star, ali v kljub dolgoletni boleznii še čil in vesel. Čestitamo mu prav prisrčno k njegovemu nenavadnemu jubileju!

Toča. Iz Slivnice se poroča: V pokrajini okoli Slivnice divjala je dne 8. t. m. nevihta s točo, ki je na nekaterih krajih kulture skoraj popolnoma uničila.

Vjeti cigani. Iz Šostanja se poroča: Pred par dnevi posrečilo se je orožnikom, zasačiti v Savinjski dolini zloglasno cigansko tolpo Gartner v nekem gozdu pri Braslovčah. Tolpa si je kuhala ravno kokoši, ki jih je prejšno noč v Brezki pokradla. Pri aretiranih ciganih se je našlo vrednostne stvari in jedila za več sto kron.

* * *

Sedem sinov v vojni imata zakonska Zangl v Klein-St. Paulu na Koroškem. Johan bil je v Srbiji in Albaniji in se nahaja zdaj v Mariboru; Adam udeležil se je bojov v Galiciji in Karpatih in služi zdaj kot vojni orožnik v Beljaku; Jakob je bil v galiških

bojih, zdaj pa se nahaja na tirolski fronti; Tomaž stoji na koroški fronti; Alojz bil je v Karpatih in Rumuniji; Friderik je vjet na Ruskem; Peter je bil pa na italijanski fronti in se nahaja zdaj vsled bolezni na dopustu.

Smrtna nezgoda. V St. Leonhardu i. L. udaril je splašeni konj posestnika Matijo Kienzl s kopitom na sence. Nesrečnež je bil takoj mrtev.

„Taki so Korošci vsi“ ... Smrt za domovino pretrpel je dne 13. maja Valentin Reichenhauser od koroškega pogorskega strelskega regimenta. Njegova mati dobila je zdaj od kompanijskega poveljnika sledeče pismo: „V zvestem izpolnjevanju svoje službe pretrpel je Vaš hrabri sin junaško smrt. Bil je junak. Odlikovan bode tudi visoko. Taki so Korošci vsi! Jaz sem Čeh, sem že mnogo v tej vojni videl, ali pred tem junaštvom nagnem brez besede svojo glavo. Vaš udani . . . oberlajtnant“. — Pač lepa čast za Korošce, izgovorjena od Čeha!

* * *

Predrago repno seme. Naš list se je gotovo vedno zavzemal za kmetske interese in vedno smo nastopali tudi proti onim, ki so delali kmeta krivega glede splošne draginje. V zadnjem času smo pa opazili, da posamezniki v resnici gotove pridelke čezmerno visoko prodajajo. Tako n. p. se opazuje zdaj na spodnjestajerskih trgih, da se prodaja repino seme po 40 do 50 kron za en „pint“. Vsk poštenjak nam mora priznati, da je ta cena pač tako gorostasno pretirana, da vsebuje že navadno oderušstvo, proti kateremu bi bilo treba odločno nastopiti. Vsaka stvar mora imeti svoje meje. Prosil bi tedaj prodajalce repnega semena na naših trgih, da naj postanejo vsaj malo zmernejši!

Odpadlo sadje vsake vrste, ki se ga zdaj v sadonosnikih mnogo najde, naj se ne meče proč, marveč naj se vporablja. V današnji številki „Stajerca“ smo pričeli objavljati daljši strokovnjaški članek glede vporabljanja sadja in zlasti vkuhanja sadnih marmelad. Za take sadne marmelade je ravno nezrelo, odpadlo sadje prav izborno. Po zimi in pozneje nam bodoje marmelade prav dobro služile, zlasti ako bode vojna še dolgo trajala.

Morilec zadnjega Obrenovića ustreljen. Poročali smo pred kratkim, da je bilo v Saloniku nekaj srbskih oficirjev vsled zarote proti srbskemu kralju prekosodno ustreljenih. Med njimi nahajal se je tudi neki oberst Dimitrijevič. To je tisti Dimitrijevič, ki je svoj čas prvi strel na kralja Aleksandra oddal. Tudi pozneje ostal je ta Dimitrijevič vodja srbskih kraljemorilcev.

Grozni učinek strele. Iz Sarajeva se poroča: 16-letna hčerka kmeta Juroša pasila je na gori Trebevič iz 44 ovac obstoječo čredo svojega očeta. Pred ljuto nevihto pobegnili je deklina pod neko smreko. Čreda je ostala v njeni neposredni bližini. Nakrat je udarila strela v drevo in usmrtila deklino ter vse ovce. Živa je ostala le neka mlada ovca, ki so jo našli nepoškodovano pred mrličem nesrečnega dekleta.

Vlak zgorel. Iz Budimpešte se poroča od K.-B. z dne 12. t. m.: Danes ob 1. uri ponoči zadel je na tukajšnjem ranžirskem kolodvoru neki ranžirski vlak v drugi, iz 75 s petrolejem in bencinom naloženih vagonov obstoječi vlak. Vsled sunka se je po ljuti eksploziji bencin vnel. Plamena so udarila tudi na v bližini se nahajajočo kovinsko fabriko. Proti jutru se je posrečilo požar omejiti. Pogorelo je okoli 20 petrolejskih in 40 bencinskih vagonov. Človeških življenj ni postalo žrtev. Škoda znaša okoli 460.000 kron.

Veliki osebni parnik zgorel. K.-B. Rangoon, 12. julija. (Reuter.) Ladja „Chilka“ od British-India-Linie je zgorela. Na krovu te (angleške) ladje se je nahajalo 15 Evropejcev in 1600 do 1700 drugih potnikov. Drugih posameznosti ni še; ali govori se, da je mnogo ljudi svoje življenje izgubilo.

Morilski tovariši. V Nirhatoru na Ogrskem internirani so se za beg zgovorili. Oddali so svoj denar, okoli 10.000 kron, srbskemu internancu Johanu Milić in ruske-

mu internancu Mihajloviču. Ta dva pa sta z denarjem pobegnila. Na nekem samotnem kraju napadel je Rus nakrat Srba, ga ubil s sekuro in oropal. Šele po daljšem zasledovanju se je morilca v Debreczinu našlo in zaprlo.

Poljedelske črnovojne oprostitev. Pri poljedelskem ministerstvu traja še vedno naval poljedelskih oprostilnih prošenj. Po naročilu vlade se občinstvo še enkrat opozarja, da so prošnje za črnovojno oprostitev za žetev čisto brez pomena, ker jih prizadeta ministerstva radi ogromnega števila na noben način ne morejo pravočasno presoditi in o njih odločiti. To velja seveda tudi za tiste, ki morda že dolgo čakajo na rešitev take svoje prošnje. Ljudje, naj so že vložili tako prošnje, ali jo pa še mislijo, naj rajše prosijo za žetven dopust in v prošnji povedo, koliko ga rabijo. Prošnje za dopust je pošiljati po pošti na poveljstvo tistega vojaškega oddelka, kjer dotičnik služi. Popreje jih je dati glede resničnosti po županstvu uradno potrditi. Vojaški oddelki so dobili ukaz, naj take prošnje kolikor je mogoče uslišijo.

Hrana in delavni čas vojnih vjetnikov pri poljedelskih obratih. C. kr. urad za ljudsko prehrano dobiva pritožbe, češ, da se vojnim vjetnikom, zaposlenim pri poljedelstvu, glede hrane bolje godi kakor drugim navadnim delavcem. Tudi delajo prvi samo do šestih, domači delavci pa do trdne noči. Tozadevne določbe, katerih se je držati pod vsakim pogojem in katerih prestopke je ostro kaznovati, se glase: 1. Prehrana vojnih vjetnikov pri poljedelskih obratih: Delavske oddelke, zaposlene pri poljedelstvu, torej vjetnike in delavno moštvo, je v vsakem oziru prehranjevati tako kakor domače poljedelske delavce; vsekakor mora biti ta hrana zadostna in zdrava. Vojnim vjetnikom se ne sme dajati večjih porcij kakor domačim delavcem. Pri tem pa je samo ob sebi umevno, da so domači delavci zadostno prehranjevani. 2. Delavni čas vojnih vjetnikov pri poljedelskih obratih. Redoma velja delavni čas za vojne vjetnike v poljedel. in gozdar. kakor za navadne delavce. Drugi zajutrk je primeren le tedaj, če se je delo začelo pred 6. uro zjutraj; povečerek pa takrat, če se dela preko 6. ure zvečer. Ob nedeljah je delo dovoljeno samo za spravljanje žetve, neodložljiva poljska dela ter izkladanje tovorov, toda samo tedaj, če je to neizogibno potrebno. Vojnim vjetnikom mohamedanske vere naj je petek prost dan, kakor za kristjane nedelja; potem pa morajo delati ob nedeljah. Pot na delo in z dela je všteti med delavni čas.

O plačilu za mlenje žita v kmetskih mlinih je izišla vladna naredba: Za kmetske mline, to je za mline, ki za plačilo meljejo od žitnih pridelovalcev prinešeno lastno žito, se določa plačilo za mlenje za meterski stot tako: za mlenje pšenice, rži, ječmena, ajde, koruze, prosa, ovsna in mešanega žita 5 K; za izdelavo ješprenja 8 K; za izdelavo kaše 4 K 50 v.; za drobljenje ovsna in koruze ter za mlenje zadnjega žita za krmo 3 K. Mlinarjevo plačilo se mora dajati brez izjeme samo v denarju; mlinarja plačevati z merico, to je z žitom, moko ali z otrobmi, je prepovedano. Izmljeti se mora: a) pšenica na najmanj 90% enotne moke in največ 7% otrobov (štete kali in druge odpadke), pri zaprašanju največ 3%; b) rž na najmanj 90% enotne moke in največ 7% otrobov (vštete kali in druge odpadke), pri zaprašanju največ 3%. Da se izmletje pravilno višji, je odgovoren voditelj mlinškega podjetja. Prestopki tega ukaza se kaznujejo.

Sovražni pristan v plamenih. K.-B. Drouthheim, 17. julija. Včeraj ponoči je v tukajšnjem angleško-ruskem transitnem skladišču izbruhnil ogenj, ki se je hitro razširil in je vpepelil tudi colninsko poslopje. Škoda znaša več milijonov kron.

Zakaj je bila Bukovina izgubljena? „Prager Tagblatt“ imel je v parlamentnem poročilu sledečo vest: „Poslanec Grigorovici naznanil je m. dr., da so zamogli Rusi v Bukovino le zaradi tega vdreti, ker so tam stoječe honvedske čete deloma orožje odložile, deloma

se pasivno zadržale, to pa z vtemeljivijo, da se nečejo za tujo zemljo boriti. Kot pričozato to trditev, ki je povzročila seveda veliko presenečenje, imenoval je obersta Fischerja“. — Radovedni smo, če bode oblast to zadevo v državni zbornici pojasnila.

Bivši car. V Kopenhagenu so razširjene vesti o zopetnem begu bivšega ruskega carja, ki je baje s pomočjo njemu udanih oficirjev v avtomobilu pobegnil. Nahaja in skriva se zdaj na Finskem. (Vest se ni uradno potrjena).

Judovska država v Palestini. Amerikanski predsednik Wilson je baje za študije palestinskega problema uresničil posebno komisijo, ki namerava neodvisno judovsko državo uresničiti. — Ta ideja nam je jako simpatična. V prvi vrsti bi bilo treba, da bi se naše judovske vojne liferante in krvose tja odposlalo. Ljudstvo bi pri slovesu reklo: Jehovah jih blagoslovi, samo da smo se jih mi rešili...

Popačena milost. Mladi naš cesar imel je izredno milost, da je na naravnost velikodušni način ogromnemu številu veleizdajalcev in drugih političnih zločincev kazen odpustil in jim celo vse državljanske pravice nazaj podelil. Taka velikodušnost v državah naših sovražnikov ni mogoča. Angleška vlada je n. p. pustila hladnokrvno idealnega voditelja Ircev obesiti, čeprav razmeroma niti polovice tega ni storil, kakor nekateri zdaj pomiloščeni avstrijski veleizdajalci, ki imajo tisoče življenj najhrabrejših naših vojakov na vesti. Žal da milost našega mladega cesarja ni padla na plodovita tla. Gotovo časopisje, ki je pred vojno praznovalo bratovske orgije s Srbi in Rusi, dela zdaj tako, kakor da bi bila s cesarjevo odločbo razsodba razveljavljena. To je vsekakor napačno in krivično, da ne rečemo lažljivo. Naši veleizdajalci so bili pred sodiščem obsojeni in cesar jim je zdaj le kazen odpustil. Upalo se je, da bodo ti pomiloščeni ljudje in njihov strankarski pristaši to izprevideli, — ali nasprotno skuša gotovo časopisje zdaj zamorca prati ter navadne veleizdajalce v nedolžna jagnjeta spremeniti. To je po našem mnenju blasfemija, sramotjenje cesarjeve milosti. Koroški poslanec Grafenauer na primer, ki je v času vojne hvalil nam sovražno Rusijo, ki je poštenim koroškim dekletam pripravil, da naj se vlačijo z ruskimi vojnimi vjetniki, — ta Grafenauer naj bode zdaj nekaka nedolžna žrtev avstrijske justice in ne manjka dosti, da bi vseslovansko časopisje zahtevalo zanj zlato medaljo. Dr. Kramar, katerega agitacija je tisočem naših vojakov življenje vzela, postal je nakrat češki in slovanski „mučenik“, čeprav je bil na smrt obsojen. Take zvijače so, kakor rečeno, pravo sramotjenje velikodušne milosti našega cesarja. Take zvijače so pa tudi nekako podpihovanje, da naj se i zanaprej Kramarjeve in Grafenauerjeve nazore razširja. In zato postaja pisava izvestnejša panslavističnega časopisja nevarna ter Avstriji škodljiva. Slovansko ljudstvo z obsojenimi in pomiloščenimi veleizdajalci nima in noče imeti ničesar skupnega. Kajti slovansko ljudstvo je v srcu avstrijsko, cesarju in domovini vdano!

Iz vojne.

Prinašamo sliko, ki nam kaže nemškega najznamenitejšega vojskovodje generalfeldmaršala v. Hindenburga, ko gre ravno na obisk generala artiljerije v. Gallwitza.



General-Feldmarschall von Hindenburg zum Besuch bei General d. Art. von Gallwitz.

Zahtevajte
povsod
„Štajerca“

Zadnji telegrami.

Nadaljni uspehi v Galiciji.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 18. julija. Uradno se danes razglašala.

Južno od Kaluzza razširile so hrvatske armadne čete in aavarski bataljoni v napadu svoj predvčerajšnjem priborjen uspeh z zavzetjem neke visočine pri Nowici. Vzhodno od Kaluzza se je izčiščen levega brega Lomnice dokončalo.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 18. julija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Ruprechta. Artiljerijski bataljoni v Flandriji močnejši. Med Hollebeke in Wanetonom so bili angleški poizvedovalni sunki v bližinskem boju odbiti. Pri nastopu teme napadli so Angleži severno cesto Arras-Cambrai; bili so nazaj vrzani. Danes zjutraj bil je en angleški bataljon pri Fresnoy z ognjem prepreden. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na levem bregu Maase se je čez dan borilo. Po trurnem najmočnejšem učinku napadli so Francozi v 5 kilometrov širokosti od gozda Avelcourt pa do zapadno od Toter Manne. V južno-vzhodnem kotu gozda Malaucourt in na obeh straneh ceste Malaucourt-Esnes vdri so po ljutem boju v od nas pred kratkim zavzete jarke; v ostalem so bili nazaj vrženi. Zvečer je skušal sovražnik novim navalom svoj dobiček razširiti. Ta napad se je z velikimi izgubami brez uspeha razbil.

Vzhodno bojišče. Fronta pri Leopolda. Povišano bojno delovanje. Vlado je pri Rigi ter južno od Dinaburga in Smorgona. V vzhodni Galiciji bil je ogenj pri Brzezany močan. V prednjem ozemlju Karpat vzele so v skupnem napadu bavarske in hrvatske čete od Rusov ljuto branjene visočine vzhodno od Nowice in zavrnile v doseženih postojankah ruske napade. Tudi na drugih krajih črte Lomnice bili so Rusi v krajevnih bojih nazaj potisnjeni. — Na fronti nadvojvode Jože in Mackensena polagoma oživljenje njenega delovanja zlasti na obeh straneh doline Susita in ob Putni ter Seretu.

Prvi generalkvartirnojest

Ludendorff.

Podmorski čolni prinesli bodo je mir.

W.-B. Berlin, 18. julija. Kakor čujemo, izrazil je pri pogovorih, ki so se vršili med nemškimi najvišjim armadnim vodstvom in članom državnega zbora, general. Ludendorff m. dr. sledeče: Pri najvišjemu armadnemu vodstvu je bila za vodstvo vojne s podmorskimi čolni najprve želja merodajna, za deti sovražno vojno gospodarstvo, zlasti izde